

*Sæpius ventis agitatur ingens
Pinus, & celsæ graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summos
Fulmina montes.*

Kain és Hámán az Elyséumban.

A betsületes emberek társaságában mindég voltak gaz emberek, gyilkosok, Tolvajok, rágalmozók 's t. és világ végéig mindég fognak is lenni; mert ezek a' roszszak, a' felső világbéli *Filozofusok*nak értelmeik szerint a' leg-jobb és leg-tökéletesebb Világ Sitemájához tartoznak, mellynek ők a' jelen való felső Világot állitják lenni. „Kedves Barátom *Hámán!* Én az én első Ember Apámnak. *Adámnak* szántó-vető Paraszt ember fia voltam, ki a' magam Testvér ötsémet *Abelt* ártatlanúl megöltem. Én voltam tehát a' leg-első szántó-vető Paraszt, és a' leg-első meg-béjegzett gyilkos az egész Felső Világon, mellyből gondolhatod, hogy a' *Filozofia*hoz kevelsét értek, ugyan azért a' leg-jobb világról való vetélkedést magamnál okososabb emberekre bizván, szollok az én felső világbéli gyilkos atyámfiáról. Azt hiszik az emberek a' felső világon, hogy minden gyilkos gonosz tévő gaz emberek az én Familiámból szármoztanak, a' honnan még máig-is a' leg-nagyobb gyilkosok és atyafi szeretet nélkül való *Atyáknak Kainoknak* neveztetnek.

Te *Hámán!* Te az *Asvérus* Király adó-fizető népét a' 'Sidókat egyfzeribe kivántad ki-törteni a' Felső-világból; azért 50 ölnyi akasztó-fára függesztettél — és így olly nagy lajtorján jöttél vala az *Elyséumba*, mellyhez hasonlón még soha senki ide nem érkezett. — Hogy én, Testvérem meg-öléséért meg-béjegeztettem és földön futóvá tétettem meg-érdemlettem — hogy te 50 magoságú fára függesztettél még jobban meg-érdemletted — de hogy én leg-első *Gyilkosnak*, te pedig leg-magasabb *akasztófáralónak* tartatol még máig-is minden Sz. Historiákban a' nem férhet a' fejem b

mert én csak a' Testvér Ötsémet *Abelt* öltöm-meg, te pedig csak szándékkal vétkeztél — most pedig olyan gyilkosok-is találtak a' Felső-világon, kik egész Országoknak, Nemzeteknek fejét mettzik el; édes Attyokat, leg-igazabb, leg-bőltsebb Királyokat — az Istennek fel-kenettetett földi Helytartóját ölik-meg — mellynél már nagyobb gyilkosságot tselekedni még csak gondolni sem lehet. — — Vagynak hát nállunknál még nagyobb Gonosztévő, nagyobb akasztófát érdemlő Gyilkosok még máig-is a' Felső-világon — csak halgasd e' következő történetet.

A' 19 dik Mártz. *Stokholmból* hozzánk érkezett *Svéd* Lelkek azt beszélik, hogy itt 17 dikben egy álortzás Bál tartatott, mellyben maga a' Király-is meg-jelent. Ezen Bál előtt egy néhány nappal, egy esmeretlen kéztől egy Levelet vészen a' Király, mellyben a' vala irva, hogy vigyázna magára; mert élete után leselkednek — nevezetesen a' ki-hirdetett Bált kerülné-el. A' Király, ki már ezer példáit adta, hogy ő semmitől sem fél, ezt számba sem vévén, a' Bálba mégyen. — Észre vészi itt a' Király, hogy egy *Maszkara* ötet szüntelen nyomba követi, mellyre kívánnya vala a' Király ötet meg-szollittani; de ez azonban hirtelen meg-fordulván, már a' Király mettzett gollyóbisokkal és üveg darabokkal vala egy szél pistollyból meg-löve. A' rettentő félelem és bámulás fogá-el az egész jelen való sokaságot. Érzé ugyan a' Király, hogy halálason vólna meg-löve, mindazáltal tsendes indulattal marada. Bé-viteté magát egy oldal szobába, és a' maga Seb-orvassai által, kik a' sebet azonnal halálosnak itélték, sebjeit bé köttette. Itt a' Király a' maga halála árnyékában-is bámulásra méltó lelki tsendességet mutatott; a' seb bé-kötés után a' felső Szálába vitette, és ott egy nyugvó ágyba tételvén magát, parantsolt, hogy minden ott lévő külső Udvarok Ministerei hozzá bortsáttassanak. Midön ezek hozzá érkeztenek vólna, minden meg-ütődés nélkül egész érzékenységgel

gel beszéle hozzájuk; a' maga jelen lévő állapotját, eddig való uralkodását le-ábrázolván, megmutatta, hogy néki tellyes élete és igyekezete egyedül tsak tsak a' maga népének közönséges boldogságára tzelezott légyen még akkor is, mikor ennek tsak módját-is alig lehetett fel-találni. Ártatlannak és szabadnak kiáltván azért ötet lelke-esmérete, a' Halállal szembe tsendesen mégyen 's t. Kérte azonban a' Ministereket, hogy ezen történetről a' magok *Fejedelmeket* tudósítsák, és tegyék bizonyosokká arról, hogy ő az ő erántok való Baráttságát és Hivségét magával viszi a' Koporsóba — Még-is 19-dikig egy Kurirt-is *Stokholmból* ki nem botsátottanak.

Ezen hirtelen és véletlen történt szörnyü rémulésben alkalmatosságot talált magának a' *Gyilkos*, átkozott pistollyát és kardját egy szegeletbe vetni, és a' Szálából el-illantani. De tsak hamar megtaláltatának mind ezek, és a' kardon az azt készített mester-ember neve, ki meg-tudakoztatván, azt vallá, hogy ő azon Kardot tsak egy néhány napokkal ez előtt, egy hajdoni *Gárda* Hadnagy *Ankerström* Urnak készítette légyen. El-fogták a' Tiszt azonnal, ki minden hátrálás nélkül meg-is vallá, hogy ő legyen a' Király Gyilkosa; mivel ő a' Királyt egy *Tyrannusnak*, és a' maga népe nyomorgatójának nézte. Meg-kérdeztetvén, ha vólnának-é gonosz tselekedetének öszve-esküdt közös társai? tagadja vala előbbször; de más nap Gróf *Ferfennek* azt a' vallást tevén, hogy ő tsak eszköze lett légyen egy öszve esküdt átkozott Társaságnak; és a' leg főbb Nemesi Rendbéliek közzül 40 öszve-esküdteket nevezett-ki, kiknek nagyobb része azonnal fogságra vitetvén, némelylek el-szaladtanak.

Ezen szörnyü esetre-is még 19-dikben *Stokholmban* egész tsendesség vólt, a' mennyire ezen retten-tő történet engedte — a' Király pedig a' maga halálához készült — más tudósítások szerint pedig meg-is hólt. — Ezek a' Gonosztévök a' magok

Hazájok és Nemzetjek édes Attyát, nem egy Juh Páztort *Abelt* — az Istennek fel kenettetett Koronás földi Helytartóját, nem egy néhány rongyos 'Sidót öltenek meg, azért nem én vagyok *Káin* a' legfőbb gyilkos, hanem ezek; nem te érdemled *Hámán*, hanem ezek a' leg-magólsabb akasztó-fát a' felső világon. — — Ezen történetet halgatván az *Elyséum-béli* szelid lelkek keservesen könyveznek vala, hogy a' felső világbéli emberek kegyetlensége a' fenevadakét fellyül haladja.

Tellyesek a' Stokholmi rettentő újággal minden Levelek. Azt írják sokan, hogy a' Király még 20-dikban életben volt. — A' Kicsiny idejü Korona Hertzeg mellé egy 6 személyekből álló igazgató Tanácsot állított fel a' Király, és ennek *instructióját* nem csak maga *dictálta*, ha nem tulajdon keze irásával meg-is erősítette. — A' Gyilkosnak ki nyilatkoztatása végett 10 ezer, kézbe adáért pedig 25 ezer Tallér vala jutalmul ígérve. — A' tenger széleit és az utokat fegyveres nép állotta el, hogy senki se szökhessen. A' *Stokholmi* menő jövő Postán a' Levelek fel-bontatnak, hogy a' dolog világosodjék. Minden órában külömb külömb tagjait viszik fogságba az öszve eskütt átkozott seregnek. 20-dikban Gr. *Claude*, az ifju Gr. *Horn*, egy öreg Generálnak fia, és Gróf *Ribbing* vitettek fogságra. Oberstláj. *Liljehorn* volt, ki a' név nélkül való Levélben a' Királyt intette, hogy a' Bálba ne menne. Ő-is, mint a' dolognak előre tudója kéznél van.

A' *Frantziák* napja derülni kezdett. Ezt pedig nem valami idegen és hihetetlen Levélből írjuk, hanem a' Bétsi Udvari Ujjságból, melly noha a' *Frantziák* dolgát nem nagyítja, most mindazonáltal e' következő fontos dolgokat jegyzi-meg róllok.

A' *Frantziák* Királya valamit ezen napokban a' Külső Minister *Delessart*, a' Hadi Minister *Narborne*, és a' tengeri Minister helyébe a' *Jákobiták Klubjából*, így közelebbről a' Belső, az adó-fizetés dolgára, és az igazság ki-szolgáltatására ügyelő Mini-

Ministerek helyébe-is ezen *Jákobiták* közül választotta és téve Ministereket. — Ez az utolsó, az az, a' kit a' Király *Justic Ministernek* nevezett, egy közönséges Polgár: csak arról nevezetes, hogy tudós ember. A' neve *Garnier*. A' *Peudale Jusról* írt egy Könyvet. Ez nem váltotta-fel a' Ministerséget. Már most azt mondják, hogy ő helyette bizonyosan a' *Bordeaux* Várorsa-béli Polgár-mester fogna Ministerré lenni. — A' Király egy irását küldötte Mártz. 24-dikén a' Nemzeti-gyűlés elejébe, melyben annak, hogy magának minden Ministereket a' *Párisi Jákobiták Klubjából* választott legyen, e' képpen adja okát. „

„En olyan embereket választottam volt Ministereimnek, kiket néken az ő magok gondolkozásoknak modja, és az a' köz jó vélekedés is jóvalolt volt: most pedig ezeknek helyébe szükségesnek állítottam olyanokat rendelni, kiket nékem a' népnek benne vetett bizodalma ajánlott. Az, a' kit *Justic Ministernek* választottam, kért hogy tégyek mást helyébe. Tudtára fogom a' N. Gyűlésnek adni, kit rendelek ennek-is helyébe. „

Illy nagy bé-folyása lévén a' *Jákobiták Klubjának* a' *Frantziák*' mostani igazgatásának formájához, ne tsudálkozzunk rajta, hogy a' Külső és leg főbb Minister *Dumourier*, Mártz. 19-dikén a' *Jákobiták Klubjában* ilyen beszédet tartott — „

„ Atyámfiak, Barátim! Minden szempillantásim arra vagynak szánva, hogy a' nép bennem való bizodalmanak, és a' *Constitutzió* szerint való Király választásának meg-felelhessek. Azon *Traktákban*, mellyek az én foglalatolságim, egy szabad Nemzethez illő hathatóság, és egy *Constitutio* szerint való Ministernek igazságos maga viselete által fogok munkálódni. Ezen *Trakták* nekünk rövid idő alatt vagy állandó békeiséget, vagy egy mindent el-választó háborut szűlnek. Ezen utolsó történetben én le fogom az én Politikus pennáimat tenni, hadi méltóságom veszem ismét magamra, hogy vagy győzedelmesen éllyek, vagy az én atyámfiak

val szabadon hallyak-meg. Terhes munkát vészek magamra : arra kérem tehát ezen Társaság tagjait, hogy vélem levelezvén, tanátsokkal segéljenek. Mondják ki nékem a' leg-keményebb igazságot, de segéllyenek-is engemet, és távoztalsanak töllem minden rágalmazást. Tsak ennyi az, a' mit atyámfiától kérek. „

Ezen beszéd mindennek tettzett : de hogy a' Klúb Prézese ezt annyira méltoztatta, hogy réáfelelt, már e' nem mindennek tettzett, mint a' mivel az ezen Társaságban uralkodó egyenlőség megbántatott vólna. A' Prézés ezen vádra nem felelhetett egyebet, hanem hogy ő meg-vallya a' maga hibáját, a' mellyet abból a' nagy bámulásból tselekedett, hogy egy Pátriota Ministert szemlélhetett. Erre a' Klúbnak égy *Robertspier* nevü tagja azt felelte, hogy nem tartja lehetetlennek, hogy egy Minister igaz Polgár ne lehessen. 's a' t.

A' Jákobiták, hogy magokat másoktól megkülömböztethessék, veress sapkákat kezdettek vólt hordozni. Az után tsak hamar majd egész Páris ollyat kezdett viselni. A' dologból veszekedés is kezdett vólt már támodni. A' múlt 19-dikben még a' *Vóltér* képe-is veress sapkával jelent-meg a' Téátrumon. — Már most a' Párisi Polgár-mester kérésére le-tették a' Klúb tagjai ezen szerentsétlen veress sapkát, és el-végezték magokban, hogy a' Nemzeti Kokárdánál egyéb meg-külömböztető jelet viselni nem fognak. Az ólta mások-is mindenek le-tették a' veress sapkát.

Hogy a' Frantziák dolga jobb oldalára akar fordulni, annak ez-is egy jele lehet, hogy az Afignátáknak árrok Mártz. 22-dikéről 23-dikára, 24-dikére 's a' t. egyszeriben két annyit-is hágott, mint az előtt vólt. Ennek felette a' katonák fzedése is igen szerentsésen mégyen. — Vagyon hát a' Frantziáknak pénzek és katonájok. — A' Ministeriom Jákobitákból áll. Ezeket a' Király tette, és ezek az ő Agensei. — Ezekből akárki meg-ítélheti a' Frantziák állapotját.

Német Országról ezt írják, hogy ezen hónapnak 11 — 12 és 15 dikén egy 6682 főből álló Magyar sergetske fog a' Svéviai szélekbe bé-érkezni: u. m. — a' Császár Könnyü Dragonyoszaiból 6 Svadron — a' *Klébek* Regementyéből 2 Bat. — a' *Karajtzai* Dragonyoszaiból is egy részetske — a' *Gemingen* Reg. ből 2 Bat. — a' *Ferdinándéból* is 2.

Elegyes jegyzések. — N. Pest V. gyének Apr. 2-dikán tartatott Közönléges gyűlése s. t. hól az Ország gyűlésére a' felyebb múlt esztendőbéli Deputatufok, u. m. Or. Vitze Ispány K. Tanátsos *Szyli Josef* és K. Tanátsos *Darvas* Urak újra ki-neveztetének, olly *instructioval*, hogy leg előbb is az *Inauguration* munkálodjanak. — Tanátsos és *Protonotarius* *Németh* János Ur *Causarum Directorrá* tétetett. — A' Feldmarsallájdinánti Ranggal *Fiumei* Kormányozóvá tétetett M. *Pásztori Sándor* Ur 8 Nga Martz. 26-dikán, 21 ágyú lövések között nagy pompával és vivát kiáltások között fagattatott bé *Fiumében*. — *Lömnitzer* István Urnak ezen munkátskája: *Flores Posonienses* arany pénzel jutalmaztatott vala-meg Mártz. 26-dikán Posonyban.

Erdélyből a' Székely földről azt írják, hogy itt minden féle Bármak igen drágák — egy pár jó ökörért másfél száz és 200 M. forintok is megadatnak — egy Juh 6 — 7, egy jó ökörbör 14 — 20 forint. Kenyérnek való buzát lehet 1 forinton venni. — Bajáról iratik, hogy a' Bánátusi N. Oláh V-gyék minden dolgokat Magyar nyelven kezdettenek folytatni, és más V-gyék is hól tsak nem tsupa Rátzokból áll a' Vgye. Boldog Isten! Ezek a' mi idegen nyelvü Hazánkfiak mitsoda örömmel kívánnák magokat a' mi Nemzeti inyünk szerint alkalmaztatni! — méltó hogy szeressük őket!

Debretzen 31. Mártz. 1792. — Felséges II-dik *Leopold* jó Királyunk' halálának szomorú emlékezetére, *Mártzius'* 28-dikán, déli órakor, ebben a' Városban minden Harangok meg-vonattak; 29-dikén pedig a' Reformátusoknak mind a' 3 Templomaikban ehhez a' gyászos *Solemnitáshoz* intéztetett *Prédikátziók* tétettek, és ugyan az nap három izben

ben minden Harangok meg - szollaltak; 30 - di - kán végre, déli 12 órakor újra meg - húzattak minden Harangok. — „ A' T. T. Prédikátor Urak közt itt mostanában változás történt. T. i. T. T. *Bélyei* Péter Ur (a' mint már egyik Levelünkben irtuk vala) Sz. Hivataláról önként le - mondott, — és helyébe most Sz. György Nap után vitetik az Ispotályból T. T. *Szikszai* György Ur, ama szép Magyar Munkáiról mind a' két Haza előtt eléggé esmeretes Tudós; — kinek - is helyébe, a' Város - ból, T. Tisztelendő *Deáki István* Ur fog ki - költöz - ni; a' pedig nem bizonyos, hogy az üresen ma - radandó Paróchia kinek fog jutni? — A' Ref. Kol - légyomnak edgyik Professora T. T. *Ormós* András Ur felől, már most mint bizonyost irhattuk azt, a' mit a' minap egy Levelünkben jelenték vala, hogy t. i. ez a' szorgalmatos Tanító, az Oskolai Katédráját, templombéli Katédrával tseréli - fel: mert *Mártzius* utolsó napján, T. T. *Halmi* István Ur helyébe *Szoboszlóra* ki - költözött. Még a' sem tudatik, hogy ki fog az üresen maradt Tanító - székbe bé - állittatni: hanem, mi tsak azt kívánnjuk, hogy, *szállyon arra a' T. T. Ormós Ur Tanításbéli tehetségének kettős mértéke — — de edgyes - is elég lesz.* — —

A' Petets Debretzenben annyira uralkodik, hogy hárman - is feküsznek benne némelly háznál, és halnak - is. Rég hogy ezen nyavallya itten illy nagy mértékben nem uralkodott.

A' Pesti Deák Ujjságnak 24 - dik darabjában egy uj könyvről vagy on emlékezet, melly következő Titulus alatt jött - ki — *Licetne Episcopis et Pa - rochis derelictis Residentiis suis in Diacis, et aliis Dicasteriis ad Politica Regni negotia se immiscere* 1792 in 8no pag. 56. — Ennek rövid homlok írása igen jól ki - meritti a' könyvnek egész tzellyát, illyen ver - setskében. — *Mundanas curas fluxique negotia saeculi* — *Mitte aliis, tu Pastor Oves, tu sedulus agnos* — *Palce* —

Költ Bétsben 10 - dik Aprilisben 1792.